

TILSYNSRAPPORT - VEDTAK

Rett til spesialpedagogisk hjelp

Fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp

Gjennomføring av spesialpedagogisk hjelp

Sammendrag

Vi fører tilsyn med Loppa kommune.

Temaet for tilsynet er retten til spesialpedagogiske hjelp for barn under opplæringspliktig alder.

Spesialpedagogisk hjelp skal gi barnet tidlig hjelp og støtte. Formålet med hjelpen er at den skal bidra til barnets utvikling og læring, og må sees i sammenheng med formålet for barnehagens innhold og oppgaver. Hjelpen skal bidra til at barnet blir bedre rustet til å starte på skolen, og at barnet får nødvendig hjelp slik at barnets vansker blir avhjulpet på et tidlig tidspunkt.

Tilsyn har som formål å kontrollere om barnehagemyndigheten oppfyller kravene i regelverket. I dette tilsynet har vi undersøkt og kontrollert:

1. Om kommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp, jf. barnehageloven § 35.
2. Om kommunen oppfyller retten til spesialpedagogisk hjelp, jf. barnehageloven § 31 fjerde ledd.

Det overordnede formålet med tilsynet er at det skal bidra til at alle barn i barnehagene skal ha et godt barnehagetilbud. Statsforvalteren legger barnekonvensjonen til grunn ved tilsyn med kommunens barnehagemyndighet. Artikkel 3 tydeliggjør at hensynet til barnets beste skal komme først og være grunnleggende i alle tiltak og vedtak som berører barnet.

I dette tilsynet har vi funnet at kommunen som barnehagemyndighet ikke oppfyller alle kravene som stilles til vedtak og gjennomføring av spesialpedagogisk hjelp, jf. barnehageloven og forvaltningsloven. Tilsynet har blant annet avdekket at vedtakene ikke tar stilling til hva som er barnets beste og at de ikke inneholder kravene om informasjon, samt at barnet ikke får den spesialpedagogiske hjelpen det har krav på.

Tilsynet med Loppa kommune var varslet som stedlig tilsyn, men ble omgjort til et digitalt tilsyn som følge av koranautbruddet.

Kommunen mottok den foreløpige tilsynsrapporten og har uttalt seg innen fristen. Kommunen hadde ingen innvendinger på den rapporten.

Vi fatter nå vedtak med pålegg om retting. Kommunen har rettefrist til **1.oktober 2021**.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
1.1	Kort om Loppa kommune	4
1.2	Om gjennomføringen av tilsynet.....	4
2	Vedtak om spesialpedagogisk hjelp	5
2.1	Rettslige krav.....	5
2.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	5
3	Gjennomføring av spesialpedagogisk hjelp.....	15
3.1	Rettslige krav.....	15
3.2	Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner.....	15
4	Våre reaksjoner	19
4.1	Pålegg om retting	19
4.2	Oppfølging av påleggene.....	20
5	Dere har rett til å klage	20

1 Innledning

Vi fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, jf. forskrift om overgangsregler til barnehageloven – tilsyn, veiledning, reaksjoner mv. § 5 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheten oppfyller barnehageloven med forskrifter.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

1.1 Kort om Loppa kommune

Loppa kommune har 861 innbyggere per. 3. kvartal 2020. I kommunen er det en kommunal barnehage, Øksfjord barnehage. Barnehagen har 3 avdelinger med 23 barn. Årsmeldingene per. 15.12.2019 og 15.12.2020 viser at kommunen har hatt 4 vedtak om spesialpedagogisk hjelp i løpet av disse to årene. Kommunen har ingen vedtak om individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, jf. barnehageloven § 37. Loppa kommune har de to siste årene hatt to av tre pedagogiske ledere på dispensasjon fra utdanningskravet. Kommunen har ikke barnehagefaglig kompetanse i administrasjonen. PPT i Alta har ansvar for PP-tjeneste i Loppa kommune.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsyn med Loppa kommune i brev av 02.02.2021. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Temaet for tilsynet er retten til spesialpedagogiske hjelp for barn under opplæringspliktig alder. Vi har kontrollert følgende undertemaer:

1. Om kommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp, jf. barnehageloven § 35.
2. Om kommunen oppfyller retten til spesialpedagogisk hjelp, jf. barnehageloven § 31 fjerde ledd.

Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Formålet med tilsynet er å sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet og at tilsynet skal bidra til at kommunen følger regelverket.

Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til dere 27.05.2021. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Dere har kommentert innholdet i den foreløpige rapporten innen fristen. Dere hadde ingen innvendinger til den foreløpige rapporten.

2 Vedtak om spesialpedagogisk hjelp

2.1 Rettslige krav

Kommunen må sørge for å fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp som oppfyller kravene i barnehageloven.

Vedtaket skal inneholde hva hjelpen skal gå ut på, hvor lenge hjelpen skal vare, hvilket timeomfang hjelpen skal ha, hvordan hjelpen skal organiseres, hvilken kompetanse de som gir hjelpen skal ha og tilbud om forelderådgivning, jf. barnehageloven § 35 andre ledd.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.2.1 Kan foreldrene melde behov om spesialpedagogisk hjelp for barnet når som helst gjennom året?

Formålet med spesialpedagogisk hjelp er at barn skal få hjelp og støtte så tidlig som mulig, jf. barnehageloven § 31 andre ledd. Dette betyr at foreldre har rett til å melde behov for spesialpedagogisk hjelp når som helst, jf. barnehageloven § 31 første ledd. Kommunen kan ikke vente med å henvise barn til Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) eller ha faste perioder i året for henvisning.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Vi har fått tilsendt dokumentet «Årshjul for spesialpedagogisk hjelp i Loppa kommune». Her står det at henvisning om spesialpedagogisk hjelp kan søkes hele året. Under intervjuene framkom det at foreldrene i barnehagen ble informert om spesialpedagogisk hjelp på foreldremøte, og at de kunne melde behov til barnehagen eller PPT. På kommunens hjemmeside opplyses det ikke om spesialpedagogisk hjelp.

Våre vurderinger:

Vi ser i årshjulet at kommunen har rutiner for at barnet kan henvises hele året. Dette blir bekreftet i intervjuene. Vi ser av både henvisninger, sakkyndige vurderinger og vedtak at dette blir gjort gjennom hele året.

Vi vurderer kravet som oppfylt.

2.2.2. Innhentes det samtykke fra foreldrene før PPT utarbeider sakkyndig vurdering?

Før det blir utarbeidet en sakkyndig vurdering skal det innhentes samtykke fra barnets foreldre, jf. barnehageloven § 32 første ledd.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Vi har fått mal til henvisningsskjemaet som er med i «Årshjulet for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp i Loppa kommune». I denne er det også vedlagt mal til samtykkeskjema. Vi har ikke fått noen

eksempler på samtykkeskjema som er ferdig utfylt. Under intervju ble det opplyst at henvisningsskjema og samtykkeskjemaet blir sendt til PPT i Alta. Vi har imidlertid ikke fått tilsendt noen eksempel hverken på henvisning eller samtykke.

Våre vurderinger:

I «Årshjulet for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp i Loppa kommune» er det vedlagt mal til samtykkeskjema. Selv om vi ikke har fått framlagt eksempler på samtykkeskjemaer, opplyste informantene om at dette skjemaet ble sendt ved henvisningen til PPT.

Vi vurderer kravet som oppfylt.

2.2.3 Får foreldrene mulighet til å uttale seg om innholdet i sakkyndig vurdering før det fattes vedtak om spesialpedagogisk hjelp?

Foreldrene har rett til å gjøre seg kjent med innholdet i den sakkyndige vurderingen og til å uttale seg før det treffes vedtak, jf. barnehageloven § 32 første ledd andre setning.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. De viser til «Årshjulet for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp i Loppa kommune». I de sakkyndige vurderingene vi har fått tilsendt står det at foresatte har rett til å gjøre seg kjent med den sakkyndige vurderingen, og uttale seg til vedtaksinstans før det blir fattet enkeltvedtak. I intervjuene kommer det fram at foreldrene får kopi av sakkyndig vurdering. Barnehage og foreldre hadde dialog om innholdet i den sakkyndige vurderingen, og i et konkret tilfelle ble det gitt tilbakemelding på faktiske feil i innholdet.

Våre vurderinger:

Foreldrene får tilsendt sakkyndig vurdering direkte fra PPT straks denne er ferdig. Det kommer tydelig fram i de sakkyndige vurderingene at foreldrene kan uttale seg til vedtaksinstans før det blir fattet enkeltvedtak.

Vi vurderer kravet som oppfylt.

2.2.4 Innhenter kommunen samtykke fra foreldre før kommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp?

Foreldre må samtykke til at det fattes vedtak, jf. barnehageloven § 32 første ledd. Foreldrene kan samtykke til sakkyndig vurdering og vedtak om spesialpedagogisk hjelp samtidig, men dersom de bare har bedt om en sakkyndig vurdering, må det innhentes særskilt samtykke før det fattes vedtak.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Vi har ikke fått framlagt noen dokumentasjon i saken som viser at det innhentes samtykke før vedtak. Det eneste skjemaet som omhandler samtykke, er samtykkeerklæringen i henvisningen før sakkyndig vurdering, se pkt. 2.2.2. Her gir imidlertid foreldrene kun samtykke til at PPT kan utarbeide en sakkyndig vurdering, og ikke til at kommunen kan treffe vedtak. Det

fremgår heller ikke av vedtakene at det er innhentet skriftlig eller muntlig samtykke før vedtak. I intervju ble det også opplyst at det ikke ble innhentet nytt samtykke før kommunen treffer vedtak.

Våre vurderinger:

I veilederen til RefLex står det at det er tilstrekkelig med muntlig samtykke, i tillegg til at begge foreldrene må samtykke til vedtak ved delt foreldreansvar. Kommunen innhenter imidlertid hverken skriftlig eller muntlig samtykke før det fattes vedtak.

Vi vurderer at kravet ikke er oppfylt.

2.2.5 Sørger kommunen for at saken er tilstrekkelig opplyst før den fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp?

Saken må være tilstrekkelig opplyst før det fattes vedtak, jf. forvaltningsloven § 17. Før kommunen kan fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp, må det foreligge en sakkyndig vurdering, jf. barnehageloven § 34 første ledd. Den sakkyndige vurderingen skal inngå i kommunens grunnlag for å behandle saken. Dersom utredningen eller anbefalingen i den sakkyndige vurderingen er mangelfull, eller kommunen mangler andre opplysninger i saken, må man be PPT eller andre om supplerende opplysninger før en fatter vedtak. Den sakkyndige vurderingen må være så klar og tydelig at det fremgår hvilken hjelp barnet trenger. Kommunen kan ikke fatte vedtak dersom den sakkyndige vurderingen er mangelfull.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet, og viser også til at det i et konkret tilfelle har vært klaget på sakkyndig vurdering.

Lovkravet om at det skal foreligge sakkyndig vurdering før kommunen treffer vedtak er oppfylt i alle sakene vi har fått fremlagt. I intervju opplyses det i tillegg at kommunen har de opplysninger den trenger for å kunne fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Ingen av informantene hadde opplysninger om at det var bedt om, eller gitt ytterligere informasjon før kommunen fattet vedtak. Det kommer frem av de sakkyndige vurderingene at utredningene er basert på innhentede opplysninger, samtaler, observasjoner og testing. Underliggende dokumentasjon blir ikke lagt ved den sakkyndige vurderingen.

Våre vurderinger:

Det følger av forvaltningsloven § 17 at saken skal være godt nok opplyst som mulig før kommunen treffer vedtak. Dette betyr at kommunen må vurdere om den har tilstrekkelig grunnlag for å kunne treffe vedtaket. Denne informasjonen kan være opplysninger i henvisningen, pedagogisk rapport og årsrapport fra barnehagen, opplysninger fra foreldrene, dokumentasjon fra andre faginstanser og sakkyndig vurdering fra PPT. Det bør komme frem tydelig av vedtaket hvilke kilder kommunen har lagt til grunn for vedtaket.

I barnehageloven § 34 er det satt som et absolutt vilkår at det skal foreligge sakkyndig vurdering før kommunen kan treffe vedtak.

Kommunen må med andre ord vurdere om PPT har foretatt en god nok vurdering knyttet til lovkravene i barnehageloven § 34 a-e. Dersom kommunen trenger ytterligere opplysninger må den innhente dette.

I intervju ble det bekreftet at det hadde vært et tilfelle der det ble gitt tilbakemelding på innholdet i den sakkyndige vurderingen fra PPT. Det var imidlertid ikke kommunen, men barnehagen i samråd med foreldrene som ga tilbakemelding på faktiske feil i vurderingen.

Vi har mottatt tre sakkyndige vurderinger som har en varighet på hhv. ett, to og tre barnehageår. Barnehageloven regulerer ikke hvor lenge en sakkyndig vurdering er gyldig, men det må innfortolkes at den sakkyndige vurderingen skal kunne gi kommunen et forsvarlig beslutningsgrunnlag.

På generelt grunnlag bør ikke en sakkyndig vurdering gå over flere år dersom man kan forvente endringer i løpet av perioden. Foreldrene kan riktignok be om en ny sakkyndig vurdering dersom det inntreffer endringer. Kommunen kan også ta dette opp av eget tiltak bl.a. basert på opplysninger i årsrapporten. I praksis vil ofte kommunen følge PPT sin anbefaling, noe som kan bety at vedtaket er basert på opplysninger som ligger langt tilbake i tid.

Det foreligger sakkyndige vurderinger i alle sakene det er truffet vedtak, og alle vurderingene gjelder en periode som senere blir videreført i vedtaket.

Ved vår gjennomgang av de sakkyndige vurderingene som tilhører de tre vedtakene vi har lagt til grunn for våre vurderinger, oppfyller disse i all hovedsak minstevilkårene i § 34 a – e. De sakkyndige vurderingene konkluderte alle med at det forelå sen utvikling og lærevansker. Dette ble i ett tilfelle knyttet opp mot en konkret diagnose, mens det ide to andre ble det gitt en beskrivelse av at det forelå avvik knyttet til språk, kommunikasjon og samspill med andre barn og voksne, samt at ett barn i tillegg hadde mindre ordforråd og grammatisk forståelse.

Når det gjelder realistiske mål for barnets utvikling og læring, kom dette i alle tilfellene tydelig fram i et eget avsnitt i vurderingen med tittelen «Målsettinger og tiltak i den spesialpedagogiske hjelpen».

Det ble i alle vurderingene konkludert med at barnets behov ikke kunne avhjelpes innenfor det ordinære barnehagetilbudet, og alle hadde et eget avsnitt «Barnehagens ressurser» hvor det ble gitt en beskrivelse av antall voksne og barn på avdelingen.

Vurderingene er tydelige når det gjelder å angi både uketimer og årstimer, jf. § 34 e. Det ble også gitt en beskrivelse av hvilken type hjelp PPT anbefalte overfor barnet. I to av de tre vurderingene ble det også gitt en beskrivelse av organiseringen. I den tredje var det også et eget avsnitt om «Innhold, organisering og organisering av den spesialpedagogiske hjelpen», men det eneste som omfattet organisering av hjelpen var at timene ble anbefalt fordelt jevnt hver uke gjennom barnehageåret. Det stod ingenting om hjelpen burde utøves en til en, mindre eller større gruppestørrelser, eller lengden på øktene.

Når det gjelder kompetansekravene er det ikke satt krav om formell utdanning som f.eks. barnehagelærer, eventuelt pedagog med tilleggsutdanning i noen av vurderingene. Det er imidlertid i alle tre vurderingene opplyst at hjelpen bør gis av personell med kompetanse innenfor områdene språk, kommunikasjon og samspill. I den ene

vurderingen står det i tillegg at den voksne bør ha god kompetanse på å skape relasjon og skape trygge rammer.

PPT bør skrive tydelig i sin vurdering hvilken kompetanse som kreves av de som skal gi hjelp til barnet. Spesialpedagogisk hjelp skal som hovedregel gis av en person med formell pedagogisk kompetanse. Dersom deler av hjelpen skal gis av assistent, bør dette fremgå tydelig av vurderingen, og det må være klart hvem som er ansvarlig for å veilede assistenten.

Vi ser at kommunen i to av vedtakene bruker PPT sin formulering knyttet til kompetanse, mens det i ett vedtak likevel står at hjelpen skal gis av pedagog. Vi kan heller ikke se av innsendt dokumentasjon at kommunen innhenter andre eller nye opplysninger for å klargjøre kravet til nødvendig kompetanse. Da det ikke stilles krav til formell kompetanse i vedtaket vil dette kunne innebære at barnet får hjelp av for eksempel en assistent.

Oppsummert er det i alle de sakkyndige vurderinger opplyst om det foreligger sen utvikling og lærevansker hos barnet (bokstav a). Vilklårene i bokstav b, d og e knyttet til realistiske mål, type hjelp og organisering (d), omfang (e) er etter vår vurdering også oppfylt i alle de fremlagte sakkyndige vurderingene. Vi mener imidlertid at PPT kunne vært tydeligere i sin anbefaling knyttet til kompetansekravet.

Vi vurderer at kravet ikke er oppfylt.

2.2.6 Fatter kommunen vedtak i alle saker der PPT har gjennomført en sakkyndig vurdering?

Kommunen har ansvar for å fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp, uavhengig om kommunen innvilger spesialpedagogisk hjelp eller ikke, jf. barnehageloven § 35 første ledd. Dersom et vedtak avviker fra den sakkyndige vurderingen, må kommunen begrunne hvorfor den ikke følger anbefalingen, jf. barnehageloven § 35 første ledd. Begrunnelsen må vise hvordan barnet likevel vil få nødvendig hjelp slik at barnets vansker og utfordringer blir avhjulpet.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. De sier at dette skal gjøres i henhold til rutinene. I «Årshjul for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp i Loppa kommune» er det beskrevet for april/mai at Oppvekst - og kultur fatter enkeltvedtak om tildeling av spesialundervisning til den enkelte søknad, på bakgrunn av tilrådning fra PPT. Vi har fått tre vedtak som har samme timetall som PPT anbefaler.

Våre vurderinger:

Vi har ikke mottatt noen informasjon eller dokumentasjon som viser at kommunen har fattet vedtak som ikke samsvarer med sakkyndig vurdering, og vi kan derfor ikke besvare om regelverket er oppfylt.

2.2.7 Inneholder vedtak om spesialpedagogisk hjelp informasjon om hva hjelpen skal gå ut på?

Det skal framkomme tydelig i vedtaket hva den spesialpedagogiske hjelpen skal inneholde, jf. barnehageloven § 35 bokstav a. Foreldrene skal utfra vedtaket forstå hvilken hjelp barnet skal få. Hvis det går klart fram av den sakkyndige vurderingen hva som er anbefalt, kan vedtaket vise til denne vurderingen.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Vi har tre vedtak, disse er fra 2017, 2019 og 2020. I de tre vedtakene viser Loppa kommune til den sakkyndige vurderingen. De sakkyndige vurderingene er ikke vedlagt vedtakene. I intervjuene kom det fram at den sakkyndige vurderingen fra PPT var grunnlaget for å gi barna den spesialpedagogiske hjelpen de skulle ha. Det framgår av vedtakene at den spesialpedagogiske hjelpen skal benyttes til språk, kommunikasjon og samspillsferdigheter. I tillegg anbefales det at timene fordeles jevnt hver uke gjennom barnehageåret, for å gi de beste muligheter for progresjon i utviklingen gjennom strukturert og jevnlig stimulering. I det tredje vedtaket skal hjelpen gis for at barnets skal følge et spesielt opplæringsprogram og at hjelpen skal organiseres i 1:1 og små grupper med de fokusområdene for særlig stimulering som skissert i den sakkyndige vurderingen.

Våre vurderinger:

I vedtakene viser kommunen til PPT sin samla vurdering eller tilrådning. Vi ser at de sakkyndige vurderingene i all hovedsak er tydelige i sine beskrivelser om hva den spesialpedagogiske hjelpen skal gå ut på. Kommunen viser til sakkyndig vurdering i vedtakene, men disse følger ikke med vedtakene.

Selv om foreldrene har mottatt sakkyndig vurdering før vedtaket blir fattet, bør kommunen legge ved sakkyndig vurdering slik at det er lett for foreldre å kunne sette seg inn i hva hjelpen skal gå ut på.

Vi vurderer at regelverket ikke er oppfylt.

2.2.8 Inneholder vedtak om spesialpedagogisk hjelp informasjon om hvor lenge hjelpen skal vare?

Det skal komme tydelig fram i vedtaket om hvor lenge den spesialpedagogiske hjelpen skal vare, jf. barnehageloven § 35 bokstav b. Vedtakets varighet skal fremgå direkte av vedtaket.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. I vedtakene vi har fått tilsendt, gjelder et vedtak for barnehageårene 2019/20 og 2020/21, et annet vedtak har hverken start- eller sluttdato og det tredje vedtaket har oppstart 01.03.17 med varighet ut resterende barnehageår.

Våre vurderinger:

Vedtaket om spesialpedagogisk hjelp må inneholde informasjon om hvor lenge hjelpen skal vare. Vi har fått framlagt et vedtak for to år, dette er det samme varigheten som den sakkyndige vurderingen. De to andre vedtakene har mangelfulle opplysninger om hvor lenge hjelpen skal vare.

Vi vurderer at kravet ikke er oppfylt.

2.2.9 Inneholder vedtak om spesialpedagogisk hjelp informasjon om hvilket timeomfang hjelpen skal ha?

Det skal komme tydelig fram i vedtaket om hvilket timeomfang den spesialpedagogiske hjelpen skal ha, jf. barnehageloven § 35 bokstav c. Omfanget av tilbudet bør være fastsatt i antall timer per år eller uke. I vedtaket bør det fremgå hvor stor andel av disse timene barnet har rett til direkte hjelp.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. I de tre vedtakene vi har fått tilsendt fra Loppa kommune inneholder alle tre timeomfanget hjelpen skal ha. Ingen av vedtakene sier noe om for- og etterarbeid til timene i vedtakene. Vedtaket sier heller eller ikke noe om tid til foreldrerådgivning. Informantene har ulik oppfatning av hvordan timene blir brukt, to av informantene mente timene gikk i sin helhet til barnet, mens en av informantene mente at timene også kunne gå til for- og etterarbeid.

Våre vurderinger:

Alle vedtakene inneholder timer per uke og årstimer. Det framgår ikke i noen av vedtakene om alle timene skal brukes til direkte hjelp til barnet. Det kan oppstå usikkerhet om hvor mye av tiden som skal brukes til direkte hjelp, planlegging og evaluering, veiledning og foreldrerådgivning.

Det kommer fram i Prop.103 L (2015 – 2016, s. 70) at det i vedtaket bør fremgå hvor stor andel av disse timene barnet har rett til direkte hjelp. For foreldre er det av stor betydning å få vite omfanget av tilbudet barnet deres skal få.

Vi vurderer at regelverket ikke er oppfylt.

2.2.10 Inneholder vedtak om spesialpedagogisk hjelp informasjon om hvordan hjelpen skal organiseres?

Det skal komme tydelig fram i vedtaket om hvordan den spesialpedagogiske hjelpen skal organiseres, jf. barnehageloven § 35 bokstav d. Dette innebærer at det skal fremgå hvor og hvordan hjelpen skal gis.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. De viser til at hjelpen skal gis en til en, i små grupper eller f.eks. som støtte på avdelingen. I en av de sakkyndige vurderingene blir det anbefalt at hjelpen fordeles med to små økter hver dag, og at timene i tillegg skal brukes til overgangssituasjoner, rutinesituasjoner mm. Fordeling av hjelpen over to økter fremgår imidlertid ikke av vedtaket. I alle vedtakene vises det til de sakkyndige vurderingene, men disse blir ikke lagt ved vedtakene.

Våre vurderinger:

I to av de tre sakene vi har undersøkt inneholder vedtakene en setning som sier at hjelpen skal organiseres en til en, i små grupper eller som støtte på avdelingen i hverdagsituasjoner. Vedtakene viser til sakkyndig vurdering for en mer detaljert

beskrivelse rundt organiseringen. Dette har kommunen anledning til, men da bør denne legges ved vedtaket. Når kommunen er enig i anbefalingen fra PPT, om at den spesialpedagogiske hjelpen skal deles i to små økter per dag, er dette viktig informasjon som burde stå i vedtaket.

Vi vurderer at regelverket ikke er oppfylt.

2.2.11 Inneholder vedtaket om spesialpedagogisk hjelp informasjon om hvilken kompetanse de som gir hjelpen skal ha?

Det skal komme tydelig fram i vedtaket hvilken kompetanse den som gir den spesialpedagogiske hjelpen skal ha, jf. barnehageloven § 35 bokstav e.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. I tillegg viser kommunen til hvilke krav som er satt til kompetanse i alle tre vedtakene. I to av vedtakene er det stilt krav om at utøver skal ha kompetanse på språk, kommunikasjon og samspill. I det tredje vedtaket står det at hjelpen skal gis av pedagog.

Våre vurderinger:

Det må komme tydelig fram av vedtaket hvilken kompetanse som kreves av de som skal gi hjelpen. I to av vedtakene er det stilt krav om at utøver skal ha kompetanse på språk, kommunikasjon og samspill. Vedtakene sier ingenting om det er assistent eller pedagog som skal gi hjelpen. Spesialpedagogisk hjelp skal som hovedregel gis av en person med formell pedagogisk kompetanse. Dersom deler av hjelpen skal gis av assistent, bør dette fremgå tydelig av vedtaket, og det må være klart hvem som er ansvarlig for å veilede assistenten.

Vi vurderer at regelverket ikke er oppfylt.

2.2.12 Inneholder vedtak om spesialpedagogisk hjelp tilbud om foreldrerådgivning?

Vedtaket skal inneholde tilbud om foreldreveiledning, jf. barnehageloven § 35 bokstav f. Kommunen må angi i vedtaket hvordan tilbudet om rådgivning skal gjennomføres, og hvor mye tid som er satt av. Dette kommer i tillegg til ressurser og tid som settes av for å dekke barnets behov for spesialpedagogisk hjelp.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. De viser til to av vedtakene som sier noe om innholdet i foreldrerådgivningen. Alle de tre vedtakene har med tilbud om foreldrerådgivning. Ingen av vedtakene sier noe om omfang eller organisering av rådgivningen.

Informantene fortalte at foreldrerådgivningen var tilfeldig og ikke i faste møter. Rådgivningen kunne bli gitt i uformelle situasjoner mellom foreldre og barnehagen, eller på møter om IOP/evalueringer eller vanlige foreldresamtaler.

I de sakkyndige vurderingene er det opplyst om at foreldreveiledningen kan ivaretas av ressursperson med støtte fra pedagogisk leder, styrer eller PPT. I tillegg skal

foreldreveiledningen bli ivaretatt gjennom jevnlige samarbeidsmøter med barnehage, PPT og andre samarbeidspartnere.

Våre vurderinger:

Det er ikke opplyst i vedtakene om hvor mye tid som er satt av til foreldrerådgivning, heller ikke hvordan og når rådgivningen skal gjennomføres. Vedtakene inneholder tilbud om foreldrerådgivning, men har mangler ved at det ikke presiseres hvordan og når rådgivningen skal gjennomføres, hvem som har ansvaret og skal ta initiativ, eller hvor mye tid som skal settes av til dette.

Vi vurderer at regelverket ikke er oppfylt.

2.2.13 Begrunner kommunen vedtak som ikke samsvarer med den sakkyndige vurderingen

Dersom et vedtak avviker fra den sakkyndige vurderingen, må kommunen begrunne hvorfor den ikke følger anbefalingen, jf. barnehageloven § 35 første ledd. Begrunnelsen må vise hvordan barnet likevel vil få nødvendig hjelp slik at barnets vansker og utfordringer blir avhjulpet.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. De vedtakene kommunen har hatt de siste årene er i tråd med sakkyndig vurdering. Vi har ikke fått vedtak som avviker fra anbefalingen i den sakkyndig vurdering.

Våre vurderinger:

Når vi sammenligner vedtak og sakkyndig vurderinger, ser vi at vedtakene ikke avviker fra sakkyndig vurderinger. Vi har ikke mottatt annen informasjon eller dokumentasjon som viser at kommunen har fattet vedtak som ikke samsvarer med sakkyndig vurdering, vi kan derfor ikke besvare om regelverket er oppfylt.

2.2.14 Tar kommunen stilling til hva som er barnets beste når det fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp?

Det må gå fram av vedtaket hva som er barnets beste, jf. barnekonvensjonen artikkel 3. Barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn, og det skal mye til for å sette det til side. Kommunen må ta stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp, og vurderingen må komme frem av vedtaket. Barnets syn på den spesialpedagogiske hjelpen er svært viktig når en vurderer hva som er til barnets beste. Kommunen må foreta en helhetlig vurdering av barnets situasjon hvor barnets behov for utvikling og læring må avveies mot andre behov, for eksempel deltakelse i fellesskapet og hvile.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Dette uttrykte også informantene i kommunen. I vedtakene vi har undersøkt, skriver kommunen at PPT har konkludert med at barna har behov for spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven § 19. Det fremgår ikke direkte av ordlyden i vedtakene at kommunen har gjort en barnets beste vurdering.

Våre vurderinger:

Det er ikke krav om at kommunen bruker ordlyden «barnets beste» i vedtaket. En forutsetning for å se om det er gjort vurdering av barnets beste, er at kommunen i tilstrekkelig grad har begrunnet vurderingene sine. I vedtakene vi har undersøkt kan vi ikke se at kommunen har gjort en helhetlig vurdering av barnets situasjon hvor barnets behov for utvikling og læring avveies mot andre behov, eks deltakelse i fellesskapet, uteaktiviteter og hvile.

Kommunen må vurdere hva som er barnets beste når den fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp, og vurderingen må komme frem av vedtaket. Barnets syn på den spesialpedagogiske hjelpen er svært viktig når kommunen vurderer hva som er til barnets beste. I en av de sakkyndige vurderingene er det et avsnitt om barnets stemme. Dette er ikke videreført i vedtaket.

Vi vurderer at kravet i regelverket ikke er oppfylt.

2.2.15 Inneholder vedtaket informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans, informasjon om at klagen skal sendes til kommunen og informasjon om retten til å se sakens dokumenter?

Vedtakene må informere om klageadgang, klagefrist, klageinstans, og om klagen skal sendes til kommunen, samt retten til å se sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 27 tredje ledd.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet og utaler videre at vedtakene er enkeltvedtak, og skal i henhold til forvaltningsloven gi informasjon om klagerett. Alle vedtakene inneholder informasjon om klageadgang, klagefrist, klageadgang og at klagen skal sendes til kommunen. Det kommer ikke fram i vedtakene at foreldrene har løpende mulighet til å klage dersom gjennomføringen av den spesialpedagogiske hjelpen ikke er i tråd med vedtaket. Det er opplyst hvem som er klageorgan og at Fylkesmannen i Troms og Finnmark er endelig klageinstans.

Våre vurderinger:

I vedtakene har kommunen informert om klageadgang, klagefrist, klageinstans, og at klagen sendes til kommunen. Det er imidlertid ikke gitt informasjon om retten til å se sakens dokumenter eller at foreldre kan klage på gjennomføring av vedtaket. Kommunen må oppdatere malen for enkeltvedtak slik at korrekt benevnelse på klageorganet er Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Vi vurderer at regelverket ikke er oppfylt.

2.2.16 Fatter kommunen vedtak om spesialpedagogisk hjelp så snart som mulig når PPT har utarbeidet sakkyndig vurdering, og med oppstartsdato ut fra barnets behov?

Det skal fattes vedtak uten ugrunnet opphold når kommunen har all dokumentasjon som trengs for å fatte vedtak, jf. barnehageloven § 31, jf. forvaltningsloven § 11a. Kommunen kan ikke vente med å igangsette vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. De svarer at de har fattet vedtak gjennom hele året, og at det ikke alltid har vært ressurser til å igangsette vedtaket ut fra oppstartsdato. Informantene forteller at de igangsetter tiltakene som står i den sakkyndige vurderingen snarest mulig. Dette gjør de før vedtak om den spesialpedagogiske hjelpen er fattet. Når det gjelder tiden mellom sakkyndig vurdering er den 6 måneder, 2,5 måneder og 21 dager.

Våre vurderinger:

Kommunen må fatte vedtak så snart som mulig, det vil si fatte vedtak så snart den har all dokumentasjon den trenger, jf. barnehageloven § 31, jf. forvaltningsloven § 11a. I en av sakene er det seks måneder fra sakkyndig vurdering til vedtaket. Selv om barnehagen igangsetter tiltakene som er beskrevet i den sakkyndige vurderingen, skal kommunen fatte vedtak uten ugrunnet opphold når den har mottatt sakkyndig vurdering.

Vi vurderer at kravet i regelverket ikke er oppfylt.

3 Gjennomføring av spesialpedagogisk hjelp

3.1 Rettslige krav

Kommunen har plikt til å oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp jf. barnehageloven § 31 fjerde ledd, og det er kommunen som har ansvaret for at barn som har rett til spesialpedagogisk hjelp, faktisk mottar den hjelpen som er fastsatt i vedtaket.

3.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.2.1 Igangsetter kommunen den spesialpedagogiske hjelpen ved vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket fastsetter?

Kommunen skal gi den spesialpedagogiske hjelpen fra vedtaksdato eller fra det tidspunktet vedtaket fastsetter, jf. barnehageloven § 31. Kommunens økonomi kan ikke styre tidspunktet for når et barn får oppfylt retten til spesialpedagogisk hjelp. Dersom en ikke har personale med nødvendig kompetanse, må kommunen skaffe kompetanse fra andre.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Informantene forteller at de ofte begynner med tiltakene før de får vedtaket. De bruker den sakkyndige vurderingen som grunnlag for arbeidet. De uttrykker også at mye av informasjon mellom barnehage og kommunen forgår muntlig. Kommunen mangler pedagogiske ledere og den spesialpedagogiske hjelpen blir gitt av ufaglærte eller styrer.

Våre vurderinger:

Vi erfarer at barnehagen setter i gang med tiltakene uavhengig av når vedtaket kommer. Kommunen skal fatte vedtak og igangsette den spesialpedagogiske hjelpen ved vedtaksdato. Selv om barnehagen igangsetter den spesialpedagogiske hjelpen, etter at den sakkyndige vurderingen er ferdig, skal kommunen både fatte vedtaket og igangsette vedtaket.

Vi vurderer at kravet i regelverket ikke er oppfylt.

3.2.2 Får barnet den hjelpen det har rett på i henhold til vedtaket (innhold, varighet, omfang, organisering og kompetanse)?

Hjelpen skal bli gjennomført i henhold til vedtaket, jf. barnehageloven § 34 fjerde ledd, jf. barnehageloven § 31. Hjelpen skal bli gitt med innholdet, varigheten, omfanget, organiseringen og kompetansen som er fastsatt i vedtaket.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Kommunen sier imidlertid at det kan være mangel på kompetanse da de i perioder har hatt problemer med å ha nok pedagogisk personell. Barnehagen har hatt en pedagog som har gjennomført den spesialpedagogiske hjelpen. Da hun gikk ut i permisjon ble hjelpen gjennomført av styrer eller pedagogisk leder med dispensasjon fra utdanningskravet. Foreldrene ble ikke informert om at det ble endring i tilbudet til sitt barn utover den informasjonen alle foreldre fikk. Kommunen hadde informasjon om at det ble endringer i tilbudet til barnet. Foreldrene ble ikke informert om dette.

Våre vurderinger:

Vi vurderer at Loppa kommune ikke gir barnet den hjelpen det har rett på i henhold til vedtaket. Barn som har vedtak om spesialpedagogisk hjelp, skal ha hjelpen vedtaket beskriver. Når det skjer endringer i personalsituasjonen må kommunen se på vedtaket som er gitt og eventuelt korrigere vedtaket. Foreldrene må informeres om endringene i barnehagen og hvilke endringer som berører sitt barn.

Vi vurderer at kravet i regelverket ikke er oppfylt.

3.2.3 Får assistenter som bidrar i gjennomføringen av spesialpedagogisk hjelp, nødvendig veiledning av kompetent personell?

Dersom assistenter bidrar i gjennomføringen av spesialpedagogisk hjelp, må de få nødvendig veiledning, ut fra utdanning og arbeidserfaring.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Kommunen skriver at det gir nødvendig veiledning så langt de klarer det, og at det kan være mangel på pedagogisk personal i perioder. I to av vedtakene står det ikke hvilken utdanning utøver av den spesialpedagogiske hjelpen skal ha. I et vedtak står det at det skal være pedagog som gir den spesialpedagogiske hjelpen. Da pedagogen gikk ut i permisjon, ble den spesialpedagogiske hjelpen gitt av styrer eller assistent. Vi har ikke fått dokumentasjon eller opplyst gjennom interjuvene hvilke oppgaver assistentene gjør. Informantene

forteller at styrer gir veiledning til assistenter. Det finnes ingen dokumentasjon på veiledning av assistenter.

Våre vurderinger:

Vi har ingen dokumentasjon på at assistenter får veiledning, men informantene opplyser om at det blir gitt veiledning. Vi mener at assistenter som bidrar i gjennomføringen av spesialpedagogiske hjelp får nødvendig veiledning av kompetent personell.

Vi vurderer at regelverket er oppfylt.

3.2.4. Blir spesialpedagogisk hjelp gjennomført slik at barnets beste er ivaretatt?

Ved gjennomføringen av spesialpedagogisk hjelp må kommunen ivareta hensynet til barnets beste og så langt som mulig gjennomføre hjelpen tilpasset barnets situasjon, jf. barnehageloven § 3 fjerde ledd, jf. barnekonvensjonen artikkel 3 og 12. Tiltakene må bli innrettet med utgangspunkt i hva barnet trenger, for eksempel ut fra barnets behov for hvile, ønske om å ha med en bestemt leke eller deltakelse i en favorittaktivitet.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Kommunen skriver at i hovedsak følges planene som er laget. I noen tilfeller har det vært mangel på kvalifisert personalet, og det kan ha gått ut over den spesialpedagogiske hjelpen. Hvis det ikke er pedagogisk leder på avdelingen, er det styrer eller assistent som gir den spesialpedagogiske hjelpen. Under intervju framkom det at kommunen trengte rutiner på f.eks. gjennomføring og ved fravær i barnehagen. Intervjuene viser at de ansatte i barnehagen er opptatt og vurderer barnets beste.

Våre vurderinger:

Kommunen mangler rutiner på hvordan de skal følge opp vedtakene om spesialpedagogisk hjelp. Ifølge informantene er personalsituasjonen utfordrende og dette påvirker tilbudet om spesialpedagogisk hjelp. Når kommunen ikke har rutiner for hvordan vedtakene skal følges opp ved f.eks. fravær blir tilbudet til barna for tilfeldig og hensynet til barnets beste blir ikke ivaretatt. Vi vurderer at kommunen ikke har rutiner som gjør at den spesialpedagogiske hjelpen blir gjennomført slik at barnets beste blir ivaretatt til enhver tid.

Vi vurderer at kravet i regelverket ikke er oppfylt.

3.2.5 Følger kommunen opp at den som gir hjelpen, utarbeider en årlig rapport om hjelpen barnet har mottatt og en vurdering av barnets utvikling?

Den som gir hjelpen, skal én gang i året utarbeide en oversikt over den spesialpedagogiske hjelpen barnet har fått og gjøre en vurdering av denne, jf. barnehageloven § 32 tredje ledd. Det er den som gir hjelpen og som har den løpende kontakten med barnet, som har ansvaret for å utarbeide rapporten. Kommunen har det

overordnede ansvaret for at det blir utarbeidet en årsrapport for alle barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Kommunen viser til årsrapportene vi har fått tilsendt. I følge «Årshjul for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp i Loppa kommune» skal det rapporteres i mai/juni. Rapporten skal sendes til foreldre, Oppvekst- og kultur og PPT. Vi har fått årsrapporter i alle de tre sakene vi har vurdert.

Våre vurderinger:

Vi har mottatt årsrapporter, og de oppfyller etter vår vurdering vilkårene i barnehageloven §32, tredje ledd. Barnehagen utarbeider årsrapporter hver vår, disse blir sendt til foreldrene og Oppvekst og kultur, Loppa kommune. Rapportene inneholder oversikt over den spesialpedagogiske hjelpen barnet har I intervjuene kom det fra at alle informantene opplevde at de hadde gode rutiner for årsrapporteringen.

Vi vurderer at regelverket er oppfylt.

3.2.6 Sørger kommunen for at barnet henvises på nytt til PPT dersom behovene endrer seg?

Hvis kommunen i løpet av perioden vedtaket gjelder for, vurderer at barnets behov for spesialpedagogisk hjelp er endret, skal man be om en ny sakkyndig vurdering, jf. barnehageloven § 34. Tilsvarende må kommunen be om en ny sakkyndig vurdering hvis perioden vurderingen gjaldt for er utløpt, og en skal fatte nytt vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Hvis hjelpen ikke har fungert, skal barnet henvises til PPT på nytt så snart dette er avdekket, jf. barnehageloven §§ 34 og 33. Det kreves et nytt samtykke fra foreldrene før ny sakkyndig vurdering.

Våre observasjoner:

I RefLex svarer kommunen ja på spørsmålet. Kommunen uttrykker også at det er et tett og godt samarbeid mellom barnehagen og PPT. Oppvekstleder uttalte at gjennom årsrapportene, personalet i barnehage eller PPT ville behovet for endring i vedtakene komme frem. Oppvekstleder uttalte også at kommunen hadde muntlige rutiner, men mangler skriftlige rutiner på nye henvisning til PPT dersom behovene endret seg. Årsrapportene inneholder følgende avsnitt: «Vurderer barnehagen at barnet fortsatt har behov for spesialundervisning».

Våre vurderinger:

I noen av vedtakene står det hvor lang virkeperiode vedtakene har, men det står ingenting om at dersom behovene endrer seg innenfor perioden så kan barnet henvises på nytt. Foreldrene og barnehagen har tett dialog og i samarbeid med oppvekstleder vil de henviser på nytt ved behov. Gjennom årsrapportene gir barnehagen en vurdering om det fortsatt er behov for spesialundervisning.

Vi vurderer at regelverket er oppfylt.

4 Våre reaksjoner

4.1 Pålegg om retting

I kapitlene ovenfor har vi konstatert at dere ikke oppfyller regelverket på alle områder. Vi pålegger dere å rette opp følgende, jf. kommuneloven § 30-4:

Loppa kommune må sørge for å fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp som oppfyller kravene i barnehageloven §§ 35, og forvaltningslovens bestemmelser om saksbehandling når kommunen fatter enkeltvedtak.

Det innebærer at kommunen må:

- innhente samtykke fra foreldrene før kommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp
- sørge for at saken er tilstrekkelig opplyst før den fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp med informasjon om hva hjelpen går ut på
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp med informasjon om hvor lenge hjelpen varer
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp med informasjon om hvilke timeomfang hjelpen skal ha
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp med informasjon om hvordan hjelpen skal organiseres
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp med informasjon om hvilken kompetanse den som gir hjelpen skal ha
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp med informasjon om tilbud om forelderådgivning
- ta stilling til hva som er barnets beste når den fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp med informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans, informasjon om at klagen skal sendes til kommunen og informasjon om retten til å se sakens dokumenter
- fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp så snart som mulig når PPT har utarbeidet sakkyndig vurdering, og med oppstartdato ut fra barnets behov

Loppa kommune må sørge for å gjennomføre den spesialpedagogiske hjelpen i samsvar med vedtaket og følge opp dette, jf. barnehageloven § 31 fjerde ledd.

Det innebærer at kommunen må:

- må igangsette den spesialpedagogiske hjelpen ved vedtaksdato eller fra den datoen vedtaket fastsettes
- gi barnet den hjelpen det har rett på i henhold til vedtaket (innhold, varighet, omfang, organisering og kompetanse)
- gjennomføre den spesialpedagogiske hjelpen slik at barnets beste blir ivaretatt

4.2 Oppfølging av påleggene

Dere skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Når påleggene er rettet, skal dere erklære at retting er gjennomført og redegjøre for hvordan dere har rettet.

Fristen er 01.10.2021.

Vi vil ikke avslutte tilsynet før dere gjennom erklæringen og redegjørelsen har vist at påleggene er rettet.

5 Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet, jf. forvaltningsloven § 42.

Dere er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Anita Jonassen

tilsynsleder

Harald Johansen

seniorrådgiver